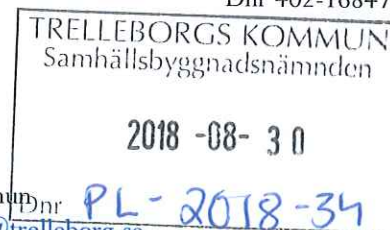

2018-08-30

Dnr 402-16847-2018

Trelleborgs kommun Dnr
samhallsbyggnad@trelleborg.se

Kontaktperson

Samhällsbyggnadsavdelningen

Enheten för samhällsplanering

Lisa Callréus

010-224 17 55

skane@lansstyrelsen.se

Yttrande över samråd om planprogram för Östra Ringvägen och Östra Hamninfarten, Trelleborgs kommun

PL-2018-34

Redogörelse för ärendet

Trelleborgs kommun har översänt planprogram för Östra Ringvägen och Östra Hamninfarten till Länsstyrelsen för yttrande. I detta samrådsyttrande hänvisas till förslaget som "Programmet". Enligt Plan- och bygglagen (2010:900) (fortsättningsvis i texten PBL) 5 kap. 10 § kan kommunen ange mål och utgångspunkter för planarbetet i ett särskilt program. Det finns inte något formellt krav på att ett program ska tas fram utan det är kommunen själv som avgör om det behövs. För ett program gäller samma regler för samråd som när ett detaljplaneförslag tas fram.

Syftet med Programmet är att redovisa de övergripande förutsättningarna för och konsekvenserna av en ny ringväg nordost om Trelleborgs stad som leder ner till hamnens planerade nya östliga läge. Enligt handlingarna är även syftet att Programmet ska utgöra underlag för två detaljplaner. Programmet omfattar Östra ringvägen, Östra hamninfarten och en ny incheckningsyta för Trelleborgs hamn. Programmet ska även vara ett underlag för dialog med bland annat närboende, berörda fastighetsägare, Länsstyrelsen och Trafikverket.

Trelleborgs hamn har ett stort expansionsbehov som en följd av ökade godsmängder framförallt med lastbil och i och med det ställs även högre krav på att den interna hamnlogistiken. Ringvägen förväntas förbättra transporter till och från hamnen och syftet med den föreslagna incheckningsytan är att förbättra den interna

logistiken i hamnområdet. Den cirka fem kilometer långa Östra ringvägen planeras på jordbruksmark och sträcker sig från rondellen vid väg 108 i norra delen av Trelleborg fram till väg 9 i söder. Den Östra hamninfarten är avsedd endast för trafik till hamnen och är cirka en kilometer lång. Infarten går från väg 9 ned till hamnområdet parallellt med Trelleborgsbanan genom detaljplanelagt område. Incheckningsytan är föreslagen öster om Trelleborgs stad vid väg 9 på ett område som idag är planlagd som industrimark.

Den Östra Ringvägen förväntas leda om genomfartstrafiken på väg 9 och transporter till och från hamnen utanför staden via Maglarpsrondellen på E6/E22, Hedvägen och Västra Ringvägen. Hamnen flyttar österut för att kunna ta emot längre fartyg och utöka kapaciteten. Utbyggnaden omfattar inte någon lösning för incheckningen, eftersom denna har förutsatts ligga utanför det nya östra hamnområdet. Kommunen planerar en ny stadsdel (Sjöstaden) på den mark som hamnen lämnar och enligt kommunens uppfattning är en stadsutbyggnad inte möjlig om den västra hamninfarten inte stängs.

Till Programmet har kommunen upprättat en miljökonsekvensbeskrivning, MKB.

I *Fördjupning av Översiktsplanen för Trelleborgs Stad 2025* från år 2014 redovisas en ringvägskorridor delvis i en annan sträckning än i Programmet. Länsstyrelsen framför i sitt granskningsyttrande daterat 2014-03-20 att kommunen inte kunnat visa på ett behov av Östra ringvägen inklusive hamninfart från öster och detta ställningstagande kvarstår även i Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse, daterad 2017-06-06, inför Trelleborgs kommuns beslut om översiktsplanens aktualitet.

Länsstyrelsens övergripande synpunkter

Enligt 2 kap. 2 § PBL ska mark- och vattenområden användas för det ändamål som områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov.

Länsstyrelsen anser att kommunen har gjort ett ambitiöst arbete med underliggande utredningar till Programmet samt genom att redan i programskedet ta fram en MKB. Länsstyrelsen konstaterar samtidigt att det finns utmaningar på övergripande nivå som utgör viktiga förutsättningar för planförslaget.

Länsstyrelsen anser inte att Programmet utgör tillräckligt underlag för att kunna bedöma om ringvägen och incheckningens östliga läge är nödvändiga för att klara hamnens logistik, då alternativa lösningar inte tillräckligt redovisas. Länsstyrelsen anser inte heller att kommunen har kunnat visa att den barriär som den västra hamninfarten innebär är ett sådant hinder att en stadsutveckling i de västra delarna

av hamnen inte är möjliga att genomföra. Eller att barriären inte är möjlig att överbrygga.

Länsstyrelsen framförde i den sammanfattande redogörelsen inför Trelleborgs kommuns beslut om översiktsplanens aktualitet att Länsstyrelsen och Trafikverket under lång tid har ifrågasatt kommunens planer på en ny ringväg. Ringvägen har inte utretts enligt den gängse planeringsprocessen med en förberedande studie (åtgärdsvalsstudie) där kommunen först blivit överens med staten om problem- och målbeskrivning samt sedan enligt fyrstegsprincipen prövat alternativa åtgärder. Fyrstegsprincipen som idag utgör grunden för statens planering av infrastruktur-åtgärder innebär att åtgärder i första hand bör göras för att utveckla och förbättra befintlig infrastruktur. Ett sådant förhållningssätt, i jämförelse med att planera och bygga helt ny infrastruktur, visar ofta på hög samhällsnytta och har till syfte att leda fram till de mest lämpliga åtgärderna med minst negativ påverkan. Det behöver utredas hur en utvecklad befintlig hamnanslutning kan se ut som möter både hamnens transportbehov, stadens utvecklingsmöjligheter och som svarar mot de krav som lagstiftningen ställer på planering av infrastruktur. Trafikverket och kommunen planerar att genomföra en sådan utredning vilket Länsstyrelsen anser mycket positivt. Vidare planering av en östlig ringväg och hamnanslutning bör invänta denna utredning.

Länsstyrelsen vill även framföra att de föreslagna åtgärderna i Programmet kan leda till längre väg för godstransporter och genomgående trafik, risk för överflyttning av godstrafik från E6 till väg 108 samt tillkommande eller flyttade buller- och barriäreffekter.

Länsstyrelsens formella synpunkter

Följande synpunkter har koppling till Länsstyrelsens prövningsgrunder enligt 11 kap. PBL.

Programmets övergripande karaktär gör att Länsstyrelsen kan behöva återkomma med synpunkter i ett senare skede när mer detaljerad information finns. Länsstyrelsen förutsätter att kommunen i ett fortsatt planarbete följer upp och säkerställer sådana åtgärder som krävs för att säkerställa markens lämplighet, utifrån bland annat risk för översvämning och hälsa/säkerhet. Länsstyrelsen vill även uppmuntra kommunen att föra en dialog med Trafikverket eftersom planförslaget innebär åtgärder och påverkan på det statliga väg- och järnvägsnätet.

Riksintresse för yrkesfisket (3 kap. 5 § MB)

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att åtgärderna som föreslås i Programmet kan påverka riksintresse fiske vilket måste hanteras i eventuella kommande planer.

Riksintresse för kulturmiljövården (3 kap. 6 § MB)

Programområdet berör kulturmiljöer i form av riksintressen för kulturmiljövården, fornlämningar och fornlämningslandskap samt skyddade kyrkomiljöer. Under arbetet med Programmet har en dialog förts med Länsstyrelsen om såväl de arkeologiska frågorna som inverkan på kulturlandskapet i övrigt. Konsekvenserna av planen beskrivs i den MKB som tagits fram. Länsstyrelsen delar i stort de slutsatser som dras i miljökonsekvensbeskrivningen om graden av inverkan på kulturmiljön.

Riksintresset Fuglie-Mellangrevie berörs endast perifert och Programmet innebär ingen mer omfattande negativ inverkan. Avseende Gylle-Dalköpinge berörs de utpekade fornlämningarna Jättegraven och Karlindedösen av Programmet, men med rätt anpassning av sträckning och utformning bör skada på fornlämningarna och deras närmiljö kunna undvikas. Även i övrigt bör Programmet kunna genomföras under förutsättning att kulturmiljön även fortsättningsvis behandlas som en viktig aspekt i arbetet och att insatser görs för att minimera negativ inverkan.

Riksintresse för friluftslivet (3 kap. 6 § MB)

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att inom området finns riksintresse friluftsliv som måste hanteras i eventuella kommande planer.

Riksintresse anläggningar för kommunikation – väg, järnväg och hamn (3 kap. 8 § MB)

Programmet redovisar i liten utsträckning konsekvenserna för riksintresse kommunikationer vilket innebär att det inte finns tillräckligt för Länsstyrelsen att ta ställning till i det här skedet. Kommunen uppger även i Programmet att den fortsatta processen ska visa hur riksintressena ska tillgodoses. Länsstyrelsen vill dock påpeka att en Östra Ringväg kan påverka Trelleborgsbanans utvecklingsmöjligheter med exempelvis dubbelspår och riksintresse hamn kan bland annat påverkas av den längre vägen för godstransporter.

Trafikverket beslutade den 1 februari 2017 (ärendenummer TRV 2017/13312) att dra tillbaka utpekande av E6 Ringled Trelleborg som riksintresse enligt 3 kap. 8 § miljöbalken. Länsstyrelsen anser att Trafikverkets beslut innebär ytterligare en tydlig markering att staten anser att nuvarande väg E6 uppfyller den riksintressanta funktionen av kommunikation till Trelleborg som anslutning till Trelleborgs hamn som riksintresse och att det därför inte finns några planer att ändra riksintresset.

Kommunen framför i Programmet att kommunens målsättningar är att Östra och Västra ringvägen ska överta riksintresseanspråket från väg E6/E22 mellan Trelleborgs hamn och Maglarpsrondellen. Länsstyrelsen vill i detta sammanhang framföra att för att det ska vara aktuellt för Trafikverket som riksintressemyndighet

att ompröva riksintresset behöver den nya lösningen ha kommit till stånd samt innebära en bättre funktion än den befintliga.

Riksintresse för kustzonen (4 kap. 4 § MB)

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att inom området finns riksintresse kustzon som måste hanteras i eventuella kommande planer.

Risk för översvämning och vattenhantering

Länsstyrelsen anser att det är bra att kommunen redan i programskedet har identifierat ett antal platser med större risker vid skyfall, havsnivåhöjning och höjda temperaturer samt att även ett resonemang kring ett framtida klimat framhålls. Det är även positivt att Programmet tar upp behovet av att säkra ytor för kustskydd genom detaljplaner.

Programmet föreslår en vägsträckning som kan påverka både grund- och ytvatten samt även ett vattenskyddsområde. Det är viktigt att framtida planprocesser tydligt visar på risker och hantering kring dessa frågor.

Vatten- och klimatanpassningsrelaterade frågor kommer att behöva bedömas i följande planprocesser.

Strandskydd

Länsstyrelsen vill erinra om att i strandområden där strandskydd tidigare upphävts, inträder strandskydd när bland annat äldre detaljplaner upphävs. I de fall en ny detaljplan tas fram och strandskyddsområdena berörs kan strandskyddet upphävas inom ramen för detaljplanen. Förutsättningen för ett upphävande är att det finns särskilda skäl, enligt 7 kap. 18c § MB, och att intresset som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset.

Länsstyrelsen vill även erinra om att prövningen gällande både strandskydds- och biotopskyddsbestämmelserna, avseende byggande av allmän väg enligt en fastställd vägplan enligt väglagen, kan ske inom ramen för vägplanen enligt 7 kap. 11 a § samt 7 kap. 16 § MB.

Hälsa och säkerhet

Buller och risker

Länsstyrelsen kan inte kommentera bullerfrågan då det inte finns tillräckligt med underlag i handlingarna.

Värt att framhålla är att i bestämmelserna för detaljplanen för rättsmedicinskt centrum Dp 183 står att vårdtagare ska ha tillgång till uteplats som uppfyller ljudklass C (ekvivalent 55 dBA / max 70 dBA).

Risker – väg, farligt gods mm

Länsstyrelsen kan inte kommentera riskfrågan då det inte finns tillräckligt med underlag i handlingarna. I det fortsatta arbetet måste dock hänsyn tas till att ringvägen innebär sannolikt försämrade trafiksäkerhet genom väsentligt fler korsningspunkter jämfört med dagens vägdragnings.

Förorenad mark

Länsstyrelsen kan inte kommentera förorenad mark då det inte finns tillräckligt med underlag i handlingarna.

Länsstyrelsens övriga synpunkter

Nationella klimat och energimål

Det ligger i Länsstyrelsens uppdrag att särskilt verka för ett ökat genomslag av de nationella klimat- och energimålen inom den lokala och regionala samhällsplaneringen. En ringväg runt staden innebär en längre väg för genomgående trafik och den trafik som har hamnen som målpunkt. I Programmet redogörs inte för hur mycket längre sträckan blir och därmed inte tydligt vilka effekter och konsekvenser detta kan leda till.

Länsstyrelsen anser dock att det är positivt att Programmet redogör för att en Östra ringväg kommer att leda till förändrade trafikmönster i Trelleborg och eftersom det finns risk för inducerad trafik behöver kommunen då vidta åtgärder som kan begränsa bilresandet främst i staden.

Miljöbedömning

Kommunen har fattat ett beslut om att åtgärderna i Programmet är av sådan karaktär att det ska antas medföra en betydande miljöpåverkan och en MKB ska tas fram. Av 6 kap. 11 § Miljöbalken (MB) framgår vad en strategisk miljöbedömning ska innehålla.

Miljökonsekvensbeskrivningen är ett levande dokument under hela planarbetet och bör som sådan också kunna påverka planarbetet fram till antagandet. En väl genomförd MKB kan fungera som processverktyg och stöd vid kommunens planläggning.

Enligt miljöbalken avses med miljöeffekter i miljöbedömningar de direkta eller indirekta effekter som är positiva eller negativa, som är tillfälliga eller bestående, som är kumulativa eller inte kumulativa och som uppstår på kort, medellång eller lång sikt. Länsstyrelsen anser att för att kunna beskriva konsekvenserna för en ny ringväg runt staden bör Hedvägen och Västra Ringvägen mer konsekvent ingå i

beskrivningen då både genomfartstrafiken och trafiken till hamnen planeras ledas om på dessa vägar. Detta gäller framförallt trafikens påverkan på buller, risk och klimat samt redovisningen av behov av skadeförebyggande åtgärder. Trafiken till hamnen kan komma att välja väg 108 framför E6/E22 och även denna konsekvens av en ny ringväg bör beskrivas. Miljöbedömningen bör även omfatta att en Östra ringväg även kan komma att leda till förändrade trafikmönster i Trelleborg och vilka konsekvenser det kan leda till när det gäller ökat buller och ökad barriäreffekt på andra gator i staden. En ringväg ger även större incitament för bebyggelseutbredning och effekterna av och behov av förebyggande åtgärder för detta bör även beskrivas.

Länstyrelsen efterfrågar en trafikprognos för nollalternativet år 2035 för att på ett adekvat sätt kunna belysa nollalternativets konsekvenser. Länstyrelsen saknar även uppgift i handlingen om hur mycket längre vägen till hamnen blir i de två Programförslagen jämfört med nollalternativet vilket bör vara relevant för att kunna bedöma konsekvenserna på bland annat klimatpåverkan och riksintresse hamn. Länstyrelsen efterlyser även en mer utvecklad förklaring till varför en placering av incheckningsytan i västra Trelleborg har valts bort.

Biotopskydd/Skyddade arter etc.

Om kommunen väljer att gå vidare med detaljplaner bör uppmärksammas att kommande detaljplaneområden kan komma att beröra arter som är skyddade enligt artskyddsförordningen samt biotopskyddsområden.

Länstyrelsen anser det angeläget att de skyddade biotopskyddsområden i första hand skyddas genom planbestämmelser. Länstyrelsen får, om det finns särskilda skäl i det enskilda fallet, medge undantag från förbuden i biotopskyddsbestämmelserna. Om särskilda skäl föreligger att medge dispens, kan kompensationsåtgärder som innebär att olika biotoper nyskapas i viss mån utgöra ersättning för den biotop som skadas av åtgärden.

När det gäller artskyddsförordningen vill Länstyrelsen erinra om att utrymmet att lämna dispens från förbuden är begränsat. Kommunen bör i första hand undvika att skyddade arter berörs av eventuella kommande detaljplaner.

Länstyrelsen anser det angeläget att natur- och friluftslivsvärden samt områden, inklusive skyddade växt- och djurarter inom eventuella kommande detaljplaner i först hand skyddas genom planbestämmelser. I de fall dispensansökningar behöver göras är det lämpligt att dessa görs på ett tidigt stadium ifall genomförandet av planerna är beroende av att dispenser beviljas.

Vattenverksamhet

Vattenverksamheter är generellt tillståndspliktiga, men kan i vissa fall vara

anmälningspliktiga. Länsstyrelsen uppger om att grundvattensänkning, både temporär och permanent, är tillståndspliktig enligt 11 kap. MB.

Vattenverksamheter handläggs av Länsstyrelsens Vatteningenhet.

Fornlämningar

I ett tidigare skede har en korridor för ringvägen och logistik- och truckcenter utretts arkeologiskt. Det identifierades då 18 olika områden som innehöll kända fornlämningar och/eller där risken för fornlämning under mark bedömdes som stor. En del av dessa i den norra delen har gått vidare till en arkeologisk utredning steg 2.

I den östra delen har tidigare planförslag dragit ringvägen ca 25 m från en stenkammargrav, en dös i östra Trelleborg. Detta förslag accepterades inte av Länsstyrelsen då det fanns flera megalitgravar i området, och att detta ansågs bevarandevärdt. I det nya förslaget går ringvägen minst 130 m väster om stenkammargraven, vilket ur arkeologisk synpunkt är ett bättre läge.

Det planerade logistik- och truckcentret berör två av de utredda områdena, område 3 och 4. Strax norr därom berörs område 6 av ringvägen. Dessa delar behöver gå vidare till en arkeologisk utredning steg-2, om de exploateras. Ytterligare norrut, nordnordost om rättspsykiatriskt centrum kommer ringvägen att beröra område 9. I detta område har en arkeologisk utredning steg-2 genomförts och det behöver genomföras en arkeologisk förundersökning som nästa steg.

Länsstyrelsen vill uppge om att eventuella tillfälliga markanspråk också kräver arkeologiska utredningar. Tillstånd för arkeologiska utredningar hanteras av Länsstyrelsens Kulturmiljöenhet.

Länsstyrelsens bedömning

I eventuella följande detaljplaneprocesser finns ett flertal frågor som inte är utredda tillräckligt varför planförslagen kan komma att prövas utifrån 11 kap. 10-11 §§ PBL.

Dessa frågor gäller

- riksintresse enligt 3 eller 4 kap. MB,
- miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. MB,
- strandskydd enligt 7 kap. MB och/eller
- människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Beslutande

Detta yttrande har beslutats av enhetschef Kajsa Palo och infrastrukturstrateg Lisa Callréus har varit föredragande.

Detta beslut har bekräftats digitalt och har därför ingen namnunderskrift.

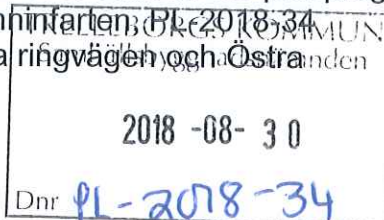
Kajsa Palo

Lisa Callréus

Du hittar information om hur länsstyrelsen behandlar personuppgifter på www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Från: Länsstyrelsen Skåne <skane@lansstyrelsen.se>
Skickat: den 30 augusti 2018 13:30
Till: Samhällsbyggnadsförvaltningen
Ämne: 16847-2018 Länsstyrelsens yttrande över samråd om planprogram för Östra Ringvägen och Östra Hamninfarten; PL-2018-34
Bifogade filer: Yttrande planprogram samråd Östra ringvägen och Östra hamninfarten 2018-08-30.pdf

Hej!

Härmed skickas Länsstyrelsens yttrande över samråd om planprogram för Östra Ringvägen och Östra Hamninfarten, Trelleborgs kommun, som bifogad fil.

Ert diarienummer PL-2018-34.

Observera att yttrande endast skickas digitalt.

Med vänliga hälsningar

Lisa Callréus

Infrastrukturstrateg

Enheten för samhällsplanering

Postadress: Länsstyrelsen i Skåne, 205 15 Malmö

Telefon: 010-224 17 55

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane

För en effektiv digital ärendehantering:

- Använd alltid e-postadress skane@lansstyrelsen.se
- Använd dig av vårt specifika ärendets diarienummer i kommunikationen med oss.
- Om diarienummer saknas, skriv vad ärendet gäller eller till vilken enhet ditt ärende ska i ämnesraden.

För att kunna skicka stora handlingar, över 15 Mb, till oss behöver du en inbjudan till vår tjänst Filskick. Inbjudan begär ni enkelt genom att skicka e-post till skane@lansstyrelsen.se märk mejlet med "inbjudan till Filskick" så återkommer vi med en inbjudan.